

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง อ่านจับใจความ

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนอนันต์

อ่านจับใจความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
๒. จับใจความจากการอ่านเรื่อง ชุนข้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงามได้
๓. เห็นถึงคุณค่าของการอ่านจับใจความจากเรื่อง ชุนข้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

ทบทวนคำศัพท์
เรื่อง ชุนซ้างชุนแพน
ตอน กำเนิดพลายงาม

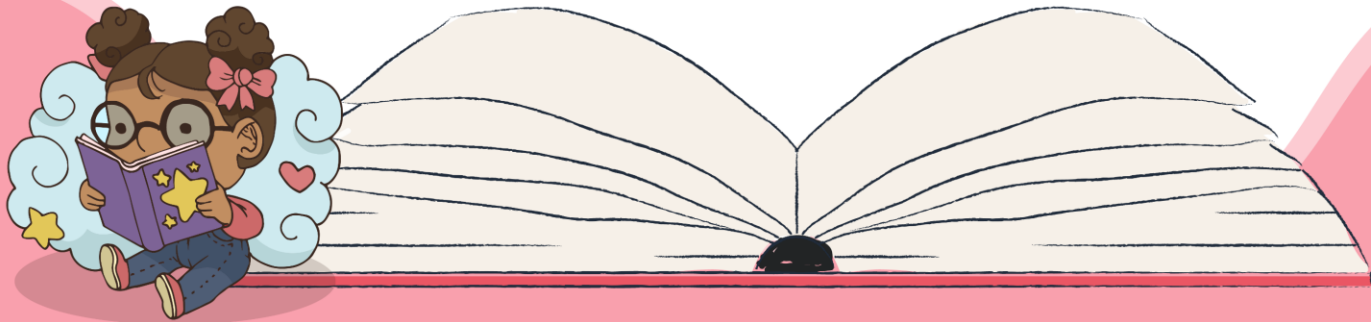

ระย่อ

ขยาย ครั้นคร้าม ไม่กล้าสู้

ไถ่

ถุกยาว ๆ ไหญ่บ้าง เล็กบ้าง
สำหรับใส่เงินหรือใส่ของ

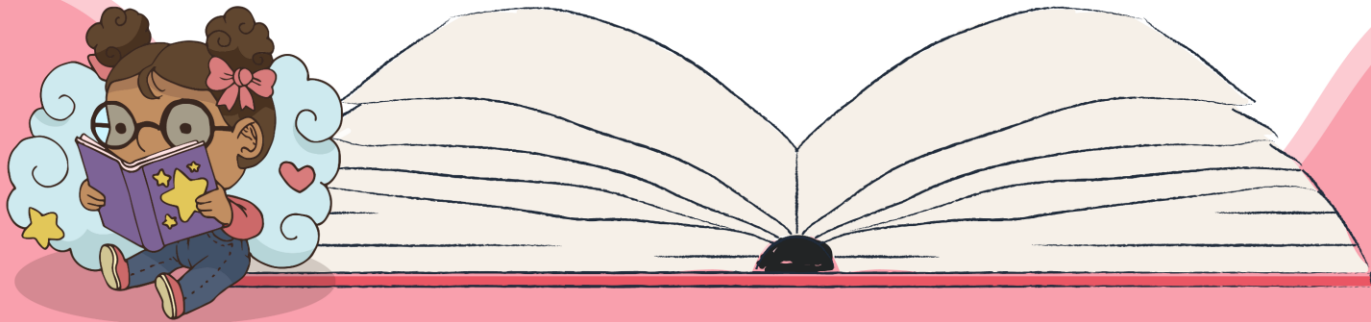

ขรัว

คำเรียกภิกษุที่มีอายุมาก
เรียกคนที่มั่งมีว่า เจ้าขรัว

เข้าใต้

เริ่มมืด ต้องใช้แสงไฟมักใช้ว่า
เข้าใต้เข้าไฟ

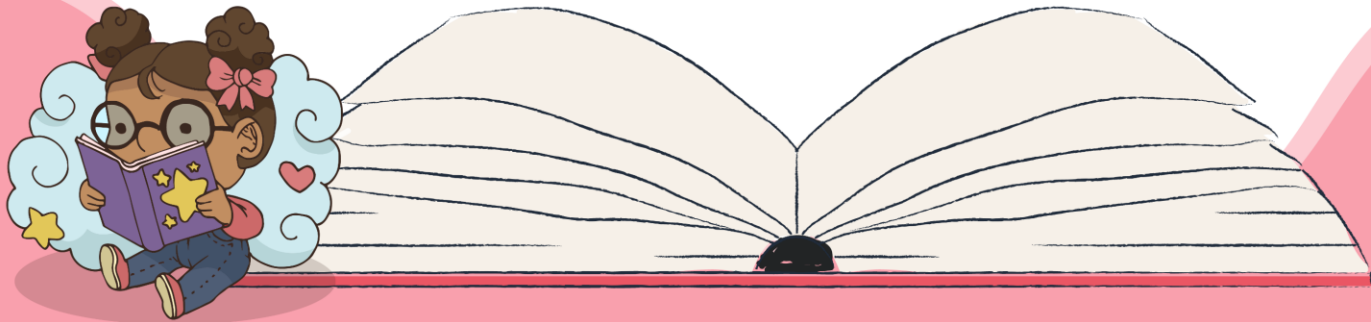

กำราบ

ทำให้เข็ดหลาบ ทำให้กลัว

วิโยค

การจากไป การพลัดพราก

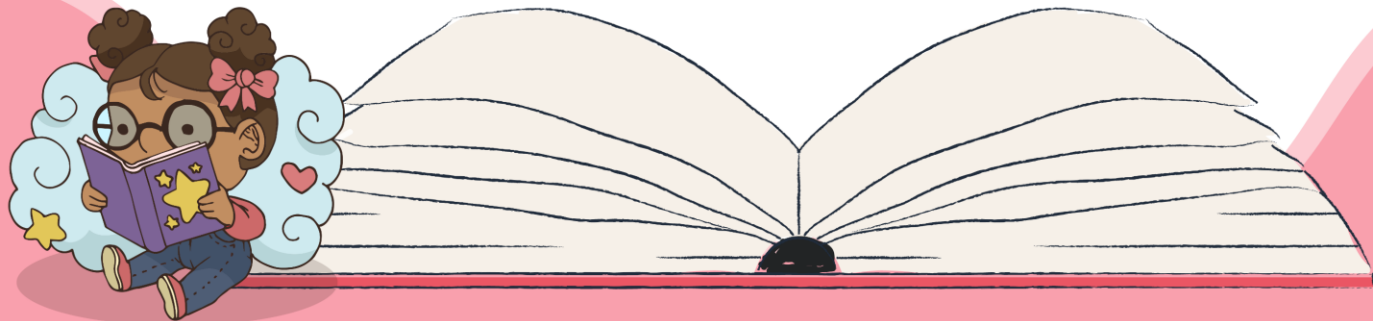

ผลุง

อาการที่ทิ้งหรือปาสิ่งของโดยเร็ว
กระโดดโดยเร็ว

อลหม่าน

ซุ่มน วุ่นวาย แตกตื่น

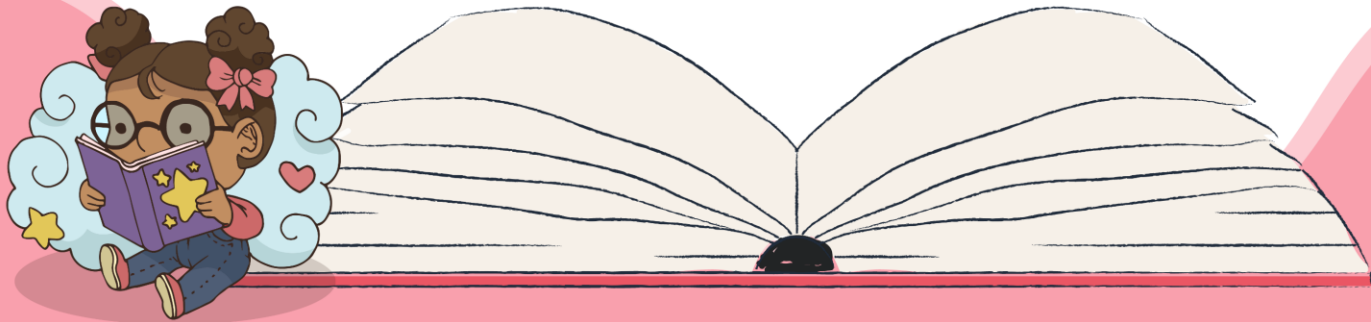

หมอต้าแย

หญิงที่มีอาชีพทำคลอด
ตามแผนโบราณ

สำเหนียก

ฟัง คอยเอาใจใส่
กำหนด จดจำ

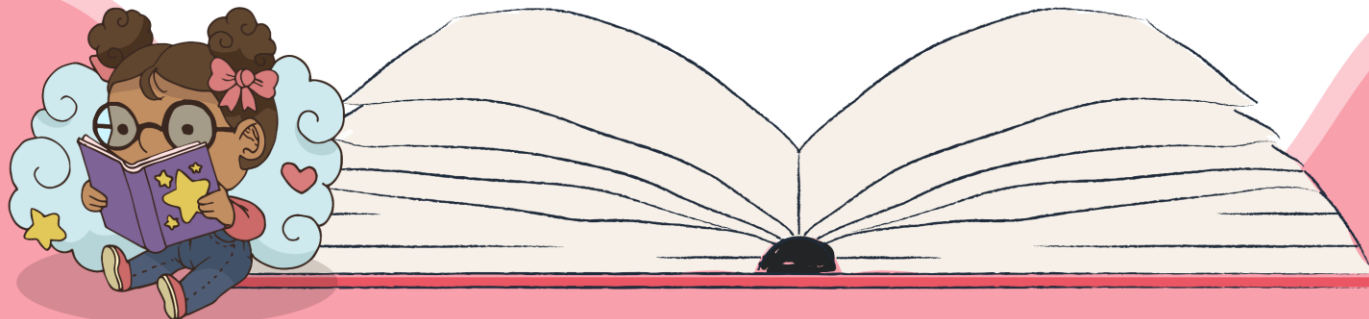

ชี้ต้น

พระสงฆ์

ทองเนื้อเก้า

ทองคำชั้นดี เนื้อทองบริสุทธิ์
ไม่มีแร่ธาต้อื่นเจือปน
บางทีก็เรียกทองนพคุณ

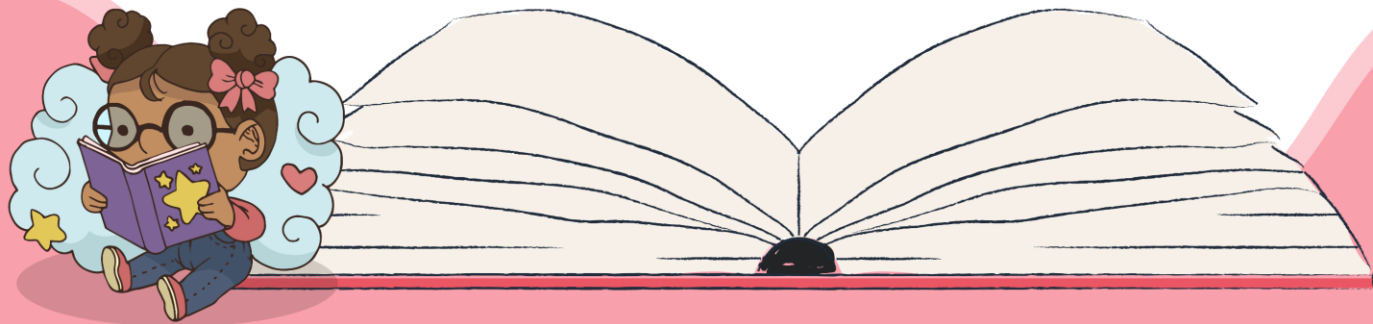

ขีดเขมร

ดึงชายผ้าที่โจงกระเบนอยู่
ให้สูงร่นขึ้นไปเหนือเขา

สมประดี

ความรู้สึกรักตัว

จากที่นักเรียนได้หาความหมายของคำจากบทเรียน
เรื่อง ชุนข้างชุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม
สามารถนำมาใช้ในการเรียนได้อย่างไร

นักเรียนจะอ่านจับใจความอย่างไร
จึงถือว่ามีประสิทธิภาพ

การอ่านจับใจความเป็นคุณสมบัติที่
สำคัญของการอ่านที่ดี และการอ่านจับใจความ
จะต้องสามารถสรุปใจความสำคัญ หรือตอบ
คำถามจากเรื่องที่อ่านได้ด้วย

นักเรียนเคยอ่านจับใจความ
ภายในเวลาที่กำหนด
หรือไม่

ถ้าเคย นักเรียน
มีวิธีการอ่านจับใจความ
ได้ดีอย่างไร

นักเรียนคิดว่า
การอ่านจับใจความ
ควรมีมารยาท
ในการอ่านหรือไม่

อ่านหนังสืออย่างไร
จึงจะถือว่าเป็น
ผู้มีมารยาทในการอ่าน

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

หน่วยเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ขุนช้างขุนแผน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม (อ่านจับใจความ)

ใจความสำคัญ คือ ข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไปไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่าน และผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องที่อ่าน แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า **ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร** แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้นๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในหนึ่งย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงใจความเดียว นอกนั้นจะเป็นใจความรอง ซึ่งใจความสำคัญจะปรากฏ อยู่ตามย่อหน้าต่างๆ ของเรื่องที่อ่าน อาจอยู่ ส่วนต้น ส่วนกลาง หรือส่วนท้าย

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ มีดังต่อไปนี้

๑. อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า
๒. คิด โดยตั้งคำถามว่า **ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร**
๓. เขียน ร่างข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอนๆ
๔. เรียบเรียง นำข้อความที่สรุปไว้มาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ โดยใช้คำสันธานเชื่อม

และเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ตัวอย่างข้อความ

การที่เราได้อยู่วัด มาบุงขามขามขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบ ดังนั้นการรักษาศีลจึงเป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำสิ่งต่าง ๆ

ใจความสำคัญ คือ การรักษาศีลเป็นการบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัย

ใบความรู้

เรื่อง หลักการอ่านจับใจความ

นักเรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษา
ใบความรู้ และเขียนสรุปความรู้
เรื่องหลักการอ่านจับใจความ
สำคัญ เป็นผังความคิดในสมุด
(กำหนดเวลา ๕ นาที)

นักเรียนช่วยกันสร้างองค์ความรู้
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. **อ่าน** เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า
๒. **คิด** โดยตั้งคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๓. **เขียน** รวบรวมข้อความหรือคำตอบที่ได้ไว้เป็นตอน ๆ
๔. **เรียบเรียง** สรุปให้เป็นสำนวนภาษาของตนเอง

ชวนคิด ชวนคุย
เรื่อง ชวนข้างชวนแผน
ตอน กำเนิดพลาวยงาม

ฝึกทักษะการอ่าน

จับใจความสำคัญ

ให้นักเรียนอ่านบทเสภา

เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

ตั้งแต่ หน้า ๕๓ - ๕๗

ครานั้นวันทองส่องเสภา...ทำลอยชายชมพูกลับมาเรือน

จากนั้นตั้งคำถาม - ตอบคำถาม

แล้วเขียนสรุปใจความสำคัญ

ตอบคำถามตามประเด็นต่อไปนี้

๑. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง
๒. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
๓. ตัวละครในเรื่องทำอะไร
๔. เพราะเหตุใดตัวละครจึงปฏิบัติเช่นนั้น
๕. ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

เขียนสรุปใจความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนอ่านจับใจความ เรื่อง ชุนช้าง ชุนแพน ตอน กำเนิดพลายงาม
๒. ตั้งคำถามจากการอ่านจับใจความ สำคัญตามเนื้อหาที่กลุ่มตนรับผิดชอบ
๓. นำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเพื่อสรุปใจความสำคัญ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ให้นักเรียนอ่านจับใจความ เรื่อง ชุนช้างชุนแพน ตอน กำเนิดพลายงาม
๒. ให้คำแนะนำนักเรียนในการทำกิจกรรม
๓. ประเมินผลงานของนักเรียน

อ่านเรื่อง...เข้าใจเรื่อง

ตอบคำถามตามประเด็นต่อไปนี้

๑. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง
๒. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน
๓. ตัวละครในเรื่องทำอะไร
๔. เพราะเหตุใดตัวละครจึงปฏิบัติเช่นนั้น
๕. ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

เขียนสรุปใจความสำคัญ

นางวันทองอยู่กับขุนช้างจนนางคลอดบุตรชายและตั้งชื่อให้ว่าพลายงาม ขุนช้างและนางวันทองเลี้ยงดูพลายงามจนอายุได้ ๙ ปี ขุนช้างมีความเกลียดชังในตัวพลายงาม เพราะพลายงามไม่ใช่ลูกของตน ขุนช้างจึงลวงพลายงามไปฆ่าในป่า

นักเรียนมีหลักการอ่านจับใจความ
ให้มีประสิทธิภาพอย่างไร

นักเรียนได้ประโยชน์อะไรจากการ
อ่านจับใจความสำคัญจากเรื่อง
ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง อ่านบทร้อยกรอง

สิ่งที่ต้องเตรียม

หนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖